

PACT VOOR EEN DUURZAME STEDELIJKE GROEI

INLEIDING

Bewust van het feit dat Brussel het hoofd moet bieden aan 5 grote uitdagingen die geïdentificeerd zijn in het Regeerakkoord 2009-2014, en vanuit de noodzaak de toegang van de Brusselaars tot de werkgelegenheid te bevorderen in het vooruitzicht van een duurzame ontwikkeling van het Gewest, nemen de Gewestregering en de Brusselse sociale gesprekspartners het voortouw om een Pact voor een Duurzame Stedelijke Groei (PDSG) af te sluiten, in de zin van artikel 2 van de wet van 5 mei 1997 betreffende het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling.

Ter herinnering, deze grote uitdagingen omvatten :

1. de bevolkingsgroei
2. tewerkstelling, opleiding en onderwijs
3. leefmilieu
4. de strijd tegen de dualisatie in de stad
5. de internationalisering.

De duurzame aard van dit Pact veronderstelt dat kwaliteitsvolle banen worden gecreëerd die tegemoet komen aan de huidige behoeften zonder daarbij de behoeften van de toekomstige generaties in het gedrang te brengen. Zulks vereist dat :

- de productiewijzen van de diensten en goederen worden georiënteerd en begeleid in het vooruitzicht op termijn van een koolstofvrije economie en de vermindering van de beschikbare grondstoffen (gebrek, stijging van de kostprijs), waarbij rekening gehouden wordt met het belang om de economische activiteit te vrijwaren en te ontwikkelen, enerzijds, en in een streven naar een beperking van de ongelijkheden en sociale cohesie, anderzijds ;
- de tewerkstellingsproblematiek te Brussel op een globale en geïntegreerde wijze wordt benaderd omwille van de veelheid aan betrokken factoren en hun natuurlijk verband.

Het PDSG wil een bundelende tekst zijn waarin de gezamenlijke inspanningen van de Brusselse overheid en sociale gesprekspartners worden bepaald inzake werkgelegenheid en vorming van de Brusselaars en ten gunste van een duurzaam Gewest.

Het Pact streeft op dit vlak de volgende doelstellingen na :

- de sociale dialoog in Brussel voortzetten en verder uitbouwen om op een specifieke en passende wijze in te spelen op de uitdagingen die verband houden met tewerkstelling, voornamelijk die van de Brusselse jongeren,
- onder meer groene arbeidsplaatsen creëren voor de Brusselaars in een economie die ten dienste staat van de burger, ook in de kleine ondernemingen die een belangrijk tewerkstellingsbekken vormen voor de Brusselse werkzoekenden, en met name voor de personen die hun eigen job willen creëren,
- de gelijkheid van man en vrouw bevorderen,
- elke discriminatie op de werkvloer verbieden en de diversiteit in de Brusselse ondernemingen en besturen bevorderen,
- de arbeidsvoorwaarden in het Gewest vrijwaren en verbeteren, net als de sociale rechten van de Brusselse werknemers, die in de context van een economische crisis en van een veranderende stadseconomie meer aan kansarmoede en sociale onzekerheid worden blootgesteld,
- vooruitlopen op de mutaties van de stadseconomie en een duurzame economische expansie bevorderen in samenwerking met de andere entiteiten.

Met deze gezamenlijke mobilisatie gaan de ondertekenende partners de verbintenis aan om samen te werken rond concrete assen en leggen zij denkpijlers vast die zullen moeten worden opgenomen in alle Brusselse beleidslijnen om de mogelijkheden op banenschepping voor de Brusselaars te maximaliseren.

Het is doorheen dit engagement dat de vertegenwoordigers van de Brusselse werkgevers en werknemers willen bijdragen tot de duurzame gewestelijke ontwikkeling ten dienste van de Brusselaars die in het Regeerakkoord 2009-2014 vooropgesteld wordt.

VOOR EEN DUURZAME STEDELIJKE GROEI TE BRUSSEL

De dynamiek van de gewestelijke ontwikkeling steunt op drie fundamentele kenmerken van Brussel :

- 1 het gaat om een Gewest met **meer dan een miljoen inwoners**;
- 2 het gaat om een **meervoudige politieke hoofdstad**;
- 3 het gaat om een nationale en internationale **pool van economische ontwikkeling**.

De uitdaging bestaat erin deze kenmerken tot troeven te maken om te slagen in de groei van het Gewest.

Dit betekent dat men de schepping van arbeidsplaatsen voor de Brusselaars moet bevorderen in het vooruitzicht van een duurzame stedelijke groei. Het gaat er dan ook om het vraagstuk van de werkgelegenheid te Brussel en de tewerkstelling van de Brusselaars op een globale wijze te benaderen : de duurzame stedelijke economische ontwikkeling, de aspecten in verband met de diversiteit van de Brusselse bevolking en de strijd tegen discriminatie, de toegang tot huisvesting, tot kinderopvang en tot een kwaliteitsvol onderwijs op alle niveaus.

Om duurzaam te zijn, moet de stedelijke economische ontwikkeling tevens economische beleidsvormen bevorderen ten gunste van de sectorale diversiteit en het innovatievermogen en zich zowel baseren op de bekwaamheden als op de noden *van de inwoners*, door te zoeken naar positieve effecten voor alle Brusselaars en zij die er werken en voor de meest kansarmen onder hen in het bijzonder.

De Brusselse sociale gesprekspartners herinneren eveneens aan het raamakkoord gesloten tussen de Europese sociale gesprekspartners in maart 2010 over de « inclusieve arbeidsmarkten »³ en het fundamenteel karakter van deze benadering om de economische ontwikkeling, de sociale cohesie en de overgang naar de nieuwe arbeidsplaatsen ingevolge de groene overgang van de economie te verzekeren. Zij wensen dat het Pact eveneens aansluit op de uitvoering van dit akkoord.

De Brusselse paradox en de troeven en zwakheden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn welbekend en hebben het voorwerp uitgemaakt van grondige studies.

Zo behoort het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot de rijkste regio's van Europa wat betreft het BBP per inwoner en vervult het een essentiële rol voor de Belgische economie, zoals blijkt uit de volgende cijfers :

- qua oppervlakte: minder dan 1% van het Belgisch grondgebied,
- maar ongeveer 10% van de nationale bevolking (in 2008 lag de bevolkinggroei in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tweemaal zo hoog als in de andere twee Gewesten van ons land),
- 15,5% van de Belgische binnenlandse tewerkstelling (cijfers 2007: 680.000 banen in het BHG),
- 18,7% van de bruto toegevoegde waarde van de Belgische economie (2007),
- het bruto BBP per inwoner (60.149) ligt in het Gewest dubbel zo hoog als in de rest van het land (31.522) en behoort tot de hoogste in Europa (3de plaats) na Londen en Luxemburg.

De motorfunctie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de activiteiten in zijn hinterland (Vlaams- en Waals-Brabant) wordt eveneens erkend door alle economische studies die hieraan zijn gewijd.

Dit economisch dynamisme is gebaseerd op een reeks kenmerken eigen aan de Brusselse realiteit, die tegelijkertijd troeven en zwakheden zijn :

- een overwegend tertiaire en zeer gediversifieerde economie, met een bijzondere specialisatie op het vlak van financiële diensten, de diensten aan ondernemingen, de persoons- en welzijnsgebonden diensten (social-profitsector), de overheid (25% van de totale werkgelegenheid) en de handel / horeca;
- een meerderheid van KMO, ZKO en zelfstandigen, die niet zijn onderworpen aan dezelfde modaliteiten inzake sociaal overleg;
- een bijzonder statuut van Europese hoofdstad, wat bijdraagt tot zijn internationale roeping, met een rol als belangrijk politiek en administratief centrum (zetel van verschillende beleidsniveaus, zowel nationaal als internationaal);
- de metropolisering van de stadseconomie die zich kenmerkt door een aanzienlijke economische groei in de periferie, in Vlaams- en Waals-Brabant.

De Brusselse economie biedt mogelijkheden tot groei en sociale inclusie op talrijke gebieden en activiteitssectoren.

Het Gewest wordt evenwel geconfronteerd met twee paradoxen waarmee rekening zal moeten worden gehouden bij de uitvoering van het Pact en dus tevens van het huidig gevoerde beleid :

- de welzijnsparadox: de inkomsten, die op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden voortgebracht, komen slechts zeer gedeeltelijk ten goede aan zijn inwoners, en dit omwille van :
 - het onevenwicht tussen de inkomsten die in het Gewest worden voortgebracht en de lasten die het voor het hele land draagt, en de financieringsregeling voor het Gewest die geen rekening houdt met het grote aandeel pendelaars die belast worden in hun woonplaats en niet op de plaats waar de toegevoegde waarde wordt gecreëerd (meer dan 50% van de werknemers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2008).
 - de ontoereikende financiering door andere entiteiten van de in Brussel aangeboden openbare en non-profit diensten en collectieve voorzieningen (bijvoorbeeld: scholen, ziekenhuizen, politie, crèche, brandweer)
 - de « randverstedelijking » (*de rijkste inwoners en de werknemers met middelinkomens trekken naar de rand, buiten het administratieve keurslijf van de 19 gemeenten*) ;
- de tewerkstellingsparadox : hoewel het Gewest een belangrijk nationaal tewerkstellingsbekken vormt, heeft het te kampen met een hoge werkloosheid (21,7% in 2009), vooral bij de jongeren (31,4% in 2009), en dit als gevolg van :
 - de doorgaans grote discrepantie tussen het door de bedrijven gemiddeld gevraagd scholingsniveau (in 2008 werd 52% van de banen ingenomen door werknemers die in het bezit zijn van een diploma hoger onderwijs) en de gemiddelde scholingsgraad van de Brusselse werkzoekenden (in 2008 werd 46,2% beschouwd als laaggeschoold).
 - de verdwijning van de industriële werkgelegenheid en de bloei van de werkgelegenheid in de dienstensector die een betere algemene vorming vereist;
 - de overkwalificering die bij sommige jobaanbiedingen gevraagd wordt, zonder dat het uit te voeren werk dit echt rechtvaardigt;
 - de discriminatie bij aanwerving;
 - de moeilijke toegankelijkheid van de openbare werkgelegenheid;
 - het gebrek aan afstemming van de door de federale overheid uitgewerkte maatregelen op de specifieke toestand in Brussel.

Tot slot wordt het Gewest geconfronteerd met de volgende elementen:

- Een deel van de banen die door Brusselaars worden ingevuld, wordt steeds onzekerder, waardoor de werknemers aan armoede blootgesteld worden. De ontwikkeling van een systeem van trapsgewijze onderaannemingen kan verder ook tot gevolg hebben dat de arbeidsomstandigheden verslechteren.
- Vrouwen en eenoudergezinnen worden in het bijzonder blootgesteld aan het armoederisico en zij hebben daarenboven vaak te kampen met de moeilijkheid om beroeps- en gezinsleven met elkaar te verzoenen (bijzondere uurregelingen, gebrek aan plaatsen in de kinderopvang, mobiliteitsproblemen, ...).
- de noodzaak om de gekruiste beleidsvormen tussen het Gewest, de Gemeenschappen en de Gemeenschapscommissies te versterken teneinde de noodzakelijke synergieën tussen het onderwijs- het opleidings- en het werkgelegenheidsbeleid te bevorderen en beter rekening te houden met de specifieke noden van Brussel;
- het onaangepast karakter van het onderwijssysteem dat er niet in slaagt om de ongelijkheden en het gebrek aan leerkrachten die goed voorbereid zijn op de stedelijke context van Brussel op te lossen;
- de recyclage en omscholing van werknemers die geconfronteerd worden met de herstructurering van het economische weefsel en die trouwens ook op begeleiding zullen moeten kunnen rekenen bij de omschakeling naar een duurzame economie.

EEN ONONTBEERLIJKE SELECTIVITEIT

Gezien de huidige onderfinanciering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest enerzijds en de nood aan maatregelen om de toegang van de Brusselaars tot de werkgelegenheid te bevorderen anderzijds, moet men selectief te werk gaan bij de bepaling van de acties die moeten worden ondernomen, teneinde deze te kunnen verwezenlijken met een reële meerwaarde binnen redelijke termijnen.

De ondertekenaars van het Pact wensen in dit opzicht dat er aan de bepaalde prioriteiten criteria inzake doeltreffendheid en voorwaarden om te slagen zouden worden gekoppeld. Deze moeten voorrang geven aan maatregelen met multifactoriële effecten.

Zij dringen eveneens aan op het primordiaal karakter van een fasering van de weerhouden acties en op de tijd nodig opdat de gevolgen ervan merkbaar zouden worden.

De fundamentele beginselen om de geïdentificeerde moeilijkheden te verhelpen, zijn :

- ▲ de ontwikkeling van het opleidingsaanbod;
- ▲ de strijd tegen dualisatie op school en een algemene stijging van het onderwijsniveau, met name door een betere talenkennis;
- ▲ de ondersteuning, de begeleiding en de aanpassing van de economische sectoren die werkgelegenheid creëren, waaronder de milieugerelateerde sectoren;
- ▲ innovatie, de transitie van de economie en de herziening van de productiewijzen van goederen en diensten op basis van een evenwichtige ontwikkeling van de economische, sociale en milieutechnische uitdagingen;
- ▲ de totstandbrenging van een echte synergie tussen de sociale gesprekspartners en de Brusselse politieke instellingen op basis van een duidelijke en transparante samenwerking.

De partners verbinden zich ertoe om in dit opzicht samen te werken op de volgende essentiële gebieden:

- het leefmilieu (via de Alliantie voor de Werkgelegenheid en het Milieu en de verschillende sectorale assen ervan)
- de internationale ontwikkeling, waaronder het toerisme,
- de « handel en de horeca »,
- de social-profitsector, het openbaar ambt en de nabijheidsdiensten,
- de innoverende sectoren.

Binnen elk van deze sectorale domeinen dient een beroep gedaan te worden op het geheel van de publieke en private actoren om één grote prioriteit te verwezenlijken : het bevorderen van de toegang van de Brusselaars tot fatsoenlijke tewerkstelling.

De ondertekenende partners van het PDSG verbinden zich ertoe hun inspanningen te richten op een maximale verwezenlijking van de volgende vier sleutelfactoren tot succes:

- een efficiënt optreden van de publieke partners en de ontwikkeling van partnerships, ook over de gewestgrenzen heen
- de transversaliteit van het overheidsbeleid
- het mobiliseren van zowel de privé-sector als de beroepssectoren
- de ontwikkeling van een versterkt Brussels bewustzijn

EEN PACT VOOR DE 21ste EEUW

Het Pact voor een Duurzame Stedelijke Groei is geen plan : het is een globaal coördinatie-, samenwerkings- en mobilisatie-instrument voor de tewerkstelling van de Brusselaars en een duurzaam Gewest, dat enerzijds opgebouwd is rond sterke gemeenschappelijke voorafgaande engagementen en anderzijds rond een referentiemethode voor de uitvoering ervan.

Het sluit aan bij en versterkt de acties die tijdens de vorige legislatuur zijn gevoerd, met name in het kader van het Contract voor de Economie en de Tewerkstelling (CET) en de bijhorende themaplannen, en het geeft hieraan een oriëntatie waardoor de verschillende actoren zich samen kunnen richten op de toekomst, hierbij rekening houdend met het leefmilieu en de huidige economische, sociale en culturele context.

Ter herinnering, de 3 strategische assen van het CET waren :

- de toegang van de Brusselaars tot de arbeidsmarkt;
- de modernisering, de herdynamisering en de wederontplooiing van de Brusselse economie;
- de actualisering van het instrumentarium van de overheid en de administratieve vereenvoudiging.

De balans van het CET is gunstig wat betreft de gevoerde acties, maar onderstreept de noodzaak van een verdere uitbreiding ervan, met name op de volgende punten :

- de concentratie van de middelen op de sectoren die werkgelegenheid creëren ;
- de versterking van de synergieën tussen de private en publieke partners inzake economie, werkgelegenheid, onderwijs en beroepsopleiding, zowel op lokaal vlak als op dat van de gewesten, gemeenschappen en federale overheid ;
- de bevordering van de eerste beroepservaringen van jongeren;
- de bevordering van de aanwerving van Brusselaars in de Brusselse openbare sector en correctie van de ondervertegenwoordiging van de Brusselaars in de overheidsbedrijven en de federale besturen.

In dit perspectief van een duurzame stedelijke groei dient de industriële en de daarmee gelijkgestelde werkgelegenheid ingedeeld te worden bij de prioritaire sectoren: enerzijds zou het uitermate gevaarlijk zijn ons gewest de inbreng van de productiesector te ontzeggen; anderzijds creëert de industrie talrijke degelijke banen voor Brusselse werknemers die slechts weinig vooruitzichten hebben een gelijkwaardige job te vinden in de dienstensectoren.

GEMEENSCHAPPELIJKE EN TRANSVERSALE ENGAGEMENTEN

Uitgaande van de gewestelijke sociaal-economische situatie, de lessen getrokken uit het CET en zijn thematische plannen (*Tewerkstellingsplan voor de Brusselaars, Gewestelijk Innovatieplan, Jongerenactieplan, Raamakkoord over de eerste beroepservaring*), willen de partners met het Pact voor een duurzame stedelijke groei uitdrukking geven aan een drievoudig engagement :

- 1) de bevordering van het overleg tussen de sociale gesprekspartners alsook van hun samenwerking met de publieke actoren ;
- 2) de bevordering, vanuit operationeel oogpunt, van de samenwerking tussen de economische operatoren en deze inzake tewerkstelling en opleiding (openbaar en betoelaagd) ;
- 3) de mobilisatie van alle actoren en de publieke en private middelen in het kader van een samenwerking om de kansen op werk voor de Brusselaar te verhogen en om de duurzame stedelijke groei te bevorderen.

In een moeilijke budgettaire context vereist de bevordering van een duurzame stedelijke groei dat de Regering en de sociale gesprekspartners hun krachten bundelen voor de opheffing van een aantal hindernissen en voor de versterking van de hefbomen inzake partnerships die in het huidig institutioneel kader kunnen leiden tot een vermenigvuldiging van de synergieën ten gunste van de tewerkstelling van de Brusselaars. Zij zetten hierna deze engagementen en hun voorwaarden tot slagen uiteen.

Eerste engagement :

Bevordering van het overleg tussen de sociale gesprekspartners alsook van hun samenwerking met de publieke actoren.

De ondertekenende partijen zullen hiertoe met name de volgende doelstellingen nastreven :

- 1.1 **De ESRBHG als bevoorrechte partner betrekken bij de uitwerking van het sociaal-economisch luik van het ontwerp van GPDO dat betrekking heeft op de economische en sociale tewerkstellingsmateries, met inbegrip van de beleidsassen inzake economische overgang, de ontwikkeling van de diensten en de collectieve uitrustingen (woningen, crèches, scholen, gezondheid, ...) en de maatregelen tot sociale inclusie ;**
- 1.2 **Een permanente dialoog organiseren inzake economisch beleid, tewerkstelling, opleiding en onderwijs binnen het BESOC, uitgebreid tot de gemeenschapsoverheid, evenals de publieke gewest- en gemeenschapsinstellingen die in Brussel onder voormelde bevoegdheden ressorteren en betrokken zijn bij het Pact ;**
- 1.3 **De publieke actoren van het Brusselse hinterland erbij betrekken wanneer dat nodig blijkt**

Hiertoe bepalen zij de volgende voorwaarden tot wetslagen :

- ⇒ op initiatief van de Gewestregering, alle onder 1.2 bedoelde partijen uitnodigen om met hen de modaliteiten van dit nieuwe overleg vast te leggen
- ⇒ de betrokken publieke instellingen laten instemmen met en betrekken bij deze overlegprocedure ;
- ⇒ een samenwerking tot stand brengen tussen de ESRBHG, het BISA, de Raad voor Economische Coördinatie, het Brussels Observatorium voor de Werkgelegenheid en eventuele andere partners, voor het opvolgen van en het anticiperen op de gevolgen op korte en middellange termijn van de mutaties van de stadseconomie (diensteneconomie, onderaannemingen, ...) en de herstructureringen van de Brusselse ondernemingen (bescherming werkgelegenheid). Deze samenwerking zal gestuurd worden door de ESRBHG
- ⇒ de taken van het ESRBHG versterken opdat er een permanente dialoog zou kunnen worden gevoerd met de sociale partners en de werkgelegenheids- en opleidingsactoren, zowel van Brussel zelf als van de aangrenzende economische gebieden. De modaliteiten voor een adviesbevoegdheid inzake opleiding en onderwijs op het grondgebied van Brussel zullen daartoe samen met de betrokken overheden onderzocht worden
- ⇒ versterking van de samenwerking tussen de Secretariaten van de ESRBHG, de CCFEE, het BNCTO en het Territoriaal Pact voor de Werkgelegenheid, met name om erover te waken dat de engagementen 1.2 en 2.1 goed op elkaar aansluiten;
- ⇒ versterking van de interregionale samenwerking;
- ⇒ nagaan of het noodzakelijk is de werkingsmiddelen van het Secretariaat van de ESRBHG in het licht van de nieuwe opdrachten die eraan toevertrouwd zouden worden, te versterken

Tweede engagement :

Bevordering, op operationeel vlak, van de samenwerking tussen de economische operatoren en deze inzake tewerkstelling, beroepsopleiding en kwalificerend onderwijs.

De ondertekenende partijen zullen hiertoe de volgende doelstellingen nastreven :

- 2.1. **Versterking van de structurele samenwerking tussen de instellingen van openbaar nut en de verschillende Brusselse actoren die actief zijn op het vlak van economie, tewerkstelling, beroepsopleiding en kwalificerend onderwijs, meer bepaald aansluitend op de realisatie van het levensbekken voor wat meer specifiek opleiding en kwalificerend onderwijs aangaat.** Deze structurele samenwerking zou ertoe strekken de beslissingen te vergemakkelijken, de coherentie ervan te bevorderen en de regelmatige evaluatie van de uitvoering ervan mogelijk te maken.

Het is belangrijk dat zo goed als mogelijk synergieën en complementariteit worden uitgebouwd tussen de verschillende openbare en privé-partners.

- 2.2. **Bevordering van de synergieën en complementariteit tussen alle plaatselijke en gewestelijke voorzieningen inzake tewerkstelling en opleiding, met inbegrip van de oprichting van gestructureerde partnerships waarbij wederzijdse acties worden gebundeld om een overtollig aanbod van diensten te vermijden en de stappen ondernomen door de werkzoekenden en die van de werkgevers te vergemakkelijken**

Op het vlak van tewerkstelling en opleiding werden tijdens de vorige legislaturen nieuwe instrumenten en voorzieningen uitgewerkt (zoals de lokale antennes van ACTIRIS, de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen, de Missions Locales, de lokale werkwinkels, de tewerkstellingshuizen, de inschakelingsdiensten van de OCMW's, de plaatselijke initiatieven voor de ontwikkeling van de werkgelegenheid, enz.). Het is belangrijk om de coherentie en de coördinatie ervan op gewestelijk vlak te versterken.

2.3. **Bevordering van de synergieën en complementariteit tussen alle lokale en gewestelijke voorzieningen inzake tewerkstelling en opleiding en de gewestelijke en gemeenschapsinstrumenten tot herdynamisering van de wijken en voor sociale cohesie.**

Hiertoe bepalen zij de volgende voorwaarden tot wetslagen :

- ⇒ het proactief beheer van de arbeidsmarkt versterken :
 - de publieke programmeringsinstrumenten hiërarchisch indelen en vereenvoudigen : *gewestelijke plannen, partnershipsakkoorden, samenwerkingsakkoorden betreffende gekruiste beleidsvormen (gewesten / gemeenschappen), beheerscontracten, enz.*;
 - indicatoren uitwerken voor het observeren en analyseren van de dynamiek van de arbeidsmarkt en het evalueren van de verschillende getroffen maatregelen aan de hand van een tweemaaljaarlijks evaluatieverslag, die rekening houden met de dynamiek en de complexiteit van de tewerkstellingsmateries te Brussel, zoals uiteengezet in hoofdstuk 2 van het Pact;
 - de ondertekenaars gezamenlijke verslagen voorleggen, die opgesteld zijn door de ION belast met de uitvoering van engagementen die voortvloeien uit het Pact;
 - een raamakkoord sluiten tussen de tewerkstellingsoperatoren (ACTIRIS, private agentschappen, OSPI) ;
- ⇒ op regelmatige basis gezamenlijke vergaderingen tussen de beheerscomités ACTIRIS - Bruxelles Formation, Actiris-VDAB organiseren (zie onder 3) over transversale thema's tewerkstelling-opleiding;
- ⇒ versterken van de gekruiste beleidslijnen en de bijdragen van het Gewest tot de ontwikkeling van de acties inzake opleiding en onderwijs met het oog op tewerkstelling (openbare opleidingsoperatoren, CST, BRC, ...);
- ⇒ de coherentie van het werkgelegenheidsbeleid in heel het Gewest bewaren door:
 - ▲ Actiris, op gewestelijk niveau, via zijn Beheerscomité
 - ▲ op zonaal niveau, de sociale partners te laten zetelen in de beheersorganen van de "Missions Locales" en de Lokale Werkwinkels", evenals in de zonale commissie (modaliteiten nader te bepalen)
 - ▲ de antennes van Actiris, op lokaal niveau
- ⇒ ondersteunen van de interzonale coördinerende rol van ACTIRIS, onder meer in de schoot van de gemeentelijke tewerkstellingshuizen, alsook van de begeleidende rol en het zonale overleg inzake tewerkstelling en opleiding van de lokale werkwinkels;
- ⇒ het Territoriaal Pact voor de Werkgelegenheid ermee belasten om, desgevallend samen met de betrokken instanties, modelinitiatieven te ondernemen op het vlak van gelijkheid, diversiteit en sociale inclusie, meer bepaald met het oog op gelijke lonen voor vrouwen en mannen, de deelname van eenoudergezinnen aan de arbeidsmarkt, het onthaal en de integratie van migrerende werknemers, de bevordering van diversiteit en sociale cohesie.

Derde engagement :

Mobiliseren van de publieke en private middelen en operatoren om de kansen op werk voor de Brusselaar te verhogen en de duurzame stedelijke groei te bevorderen.

De ondertekenaars verbinden er zich daarom toe met name de volgende doelstellingen na te streven :

3.1. **De economische en sociale actoren oproepen zich bewust te worden van de 5 grote uitdagingen waarmee het Gewest te maken krijgt en hen mobiliseren voor de tewerkstelling van de Brusselaars.**

De ondertekenaars herinneren er in dat verband aan dat de toegang tot de arbeidsmarkt een sleutelfactor is inzake sociale cohesie en de vorming van een « Brusselse bewustwording ». Zij stellen daarom een modelexperiment voor met grote ondernemingen gevestigd te Brussel voor de aanwerving van jonge Brusselaars, in samenwerking met andere bestaande gewestelijke actoren en voorzieningen.

Zij moedigen bovendien alle vormen van toenadering, informatie en wederzijdse kennis aan tussen de grote ondernemingen aanwezig op het gewestelijk grondgebied en het omliggend sociaal weefsel.

- Vraag en aanbod inzake werkgelegenheid beter op elkaar afstemmen. De sociale partners verbinden zich ertoe de overdracht te bevorderen van jobaanbiedingen naar Actiris, dat daartoe de modernisering van deze afstemming zal voortzetten.
- **Samen werken aan economische en industriële beleidsvormen die de overgang naar een meer duurzame en innoverende economie mogelijk maken, waarbij gelet wordt op de noodzaak om de productiemethoden van goederen en diensten te herzien in het vooruitzicht op termijn van een koolstofvrije economie en de vermindering van de grondstoffen, rekening houdend met het belang om de economische activiteit te vrijwaren en te ontwikkelen.**
- **Nauw samenwerken met de vertegenwoordigers van de beroepssectoren om prioritair de in het kader van het CET bestaande raamakkoorden operationeel te maken in de door het Pact als prioritair aangeduide domeinen en ze te vertalen in sectorale protocolakkoorden.** Dit raamakkoord heeft als doel het aantal jobaanbiedingen onder “SBO”-statuut of middels een “IBO-O” te vergroten, teneinde Brusselse werkzoekenden en meer bepaald laaggeschoolde jongeren professionele ervaring te laten opdoen. Parallel daaraan zal ook bijzondere aandacht besteed worden aan het uitbreiden van het aantal stages en eerste werkervaringen voor jongeren die nog school lopen of zich op het einde van een beroepsopleiding bevinden.
- **De observatie opvoeren van de knelpuntberoepen in de sectoren die vermeld staan in het Pact en de vertegenwoordigers van de Brusselse beroepssectoren mobiliseren om, samen met de openbare tewerkstellings- en opleidingsinstellingen en de beroepssectoren, sectorale actieplannen uit te werken, die het voor de Brusselse werkzoekende mogelijk maken zich snel de kwalificaties eigen te maken die voor deze functies vereist zijn.**

3.6 De sociale en milieu-clausules van de Brusselse overheidsopdrachten evalueren en eventueel herzien in het licht van hun relevantie als instrumenten voor het verwezenlijken van de doelstellingen inzake de bevordering van werkgelegenheid, opleiding en de overgang naar een meer duurzame en innoverende economie.

Deze evaluatie zal met name betrekking hebben op de modaliteiten om de onderaannemers van de inschrijvers hierbij te betrekken.

In dit vooruitzicht herhalen de ondertekenaars eveneens hun belangstelling voor het beginsel van eco-efficiëntie en de noodzaak om deze tot een reëel aansporend element te maken dat – samen met andere maatregelen – bijdraagt tot de overgang naar een meer duurzame economie.

3.7 De ontwikkeling van de activiteiten inzake tewerkstelling, opleiding en onderwijs van de Beroepsreferentiecentra (BRC), de Centra voor Spits technologie (CST) en het Regionaal Technologie-centrum (RTC), in een partnership met de beroepssectoren, de openbare opleidingsinstellingen (Bruxelles formation en RDB-VDAB) en de gespecialiseerde opleidings- en onderwijsoperatoren (EF-PME, Syntra Brussel en de instellingen voor beroepsinschakeling) in de bedoelde sectoren, in het bijzonder binnen de prioritaire domeinen vastgelegd in het Pact.

Het Sociaal Pact en het Contract voor de Economie en de Tewerkstelling hebben opeenvolgend geleid tot de oprichting van 5 referentiecentra in domeinen waaraan een potentieel inzake werkgelegenheid wordt verbonden. Deze centra blijken waardevolle instrumenten te zijn die op de juiste manier inspelen op de falende overeenstemming tussen aanbod en vraag op de arbeidsmarkt en op de problematiek van de jongeren die moeilijk uit de werkloosheid raken. Behalve de initiatieven inzake tewerkstelling en opleiding, moeten ook de opdrachten van deze centra op het vlak van technisch-pedagogische controle, de bevordering van de beroepen van de Brusselse economie en de terbeschikkingstelling van uitrustingen en infrastructuur worden versterkt.

3.8 Uitbreiden en samenbrengen van de bestaande opleidingsinstrumenten met betrekking tot de stadsberoepen en de openbare sector, volgens een voor de openbare sector specifieke overeen te komen procedure, in samenwerking met de GSOB.

Het komt er heden op aan de inspanningen op het vlak van informatie, oriëntatie en opleiding op te voeren en te coördineren, met name om de toegang van de Brusselaars tot arbeidsplaatsen in het Brussels openbaar ambt te bevorderen.

3.9 De bestaande maatregelen inzake voorlichting en beroepsoriëntering onderwerpen aan een evaluatie en een globaal beleid inzake beroepsoriëntering uitwerken dat de verschillende betrokken actoren en de beroepssectoren mobiliseert.

De inspanningen inzake sensibilisering, promotie en oriëntatie van jongeren vanaf het laatste jaar van het basisonderwijs voor wetenschappelijke en technische beroepen moeten worden versterkt en een globaal karakter krijgen, zonder dat het belang van de verwerving van algemene basiskennis wordt verwaarloosd. Hiertoe zal een evaluatie van de reeds bestaande informatie- en oriëntatiemaatregelen worden verricht met het oog op de optimalisering ervan, met name in het licht van externe experimenten (zoals de Cité des Métiers in Parijs, het Beroepenhuis in Gent, enz.).

Hiermee bepalen zij de volgende voorwaarden tot wetslagen :

- ⇒ het toevertrouwen aan de ESRBHG van de mobilisatie van de beroepssectoren en van de ondersteuning van hun tewerkstellings- en opleidingsacties te Brussel, om de medewerking te bevorderen van de beroepssectoren aan het gewestelijk beleid inzake werkgelegenheid, opleiding en onderwijs;
- ⇒ het toevertrouwen aan het BESOC, op basis van de bestaande analyse-instrumenten, van onder meer de identificatie en de analyse van het geheel van de bedreigde sectoren of de sectoren die hun productiemethodes van diensten en goederen moeten heroriënteren, met name omwille van milieu- en energievereisten, enerzijds, en de sectoren die toekomstperspectieven bieden, anderzijds;
- ⇒ de ondersteuning of versterking van de voorzieningen inzake de begeleiding en beroepsomschakeling van de ondernemingen en de werknemers van de sectoren die zich in een economische overgangsfase bevinden of een herstructureringsproces doorlopen, met bijzondere aandacht voor de ZKO;
- ⇒ het toevertrouwen aan de sociale gesprekspartners van de heractivering en de sturing van het raamakkoord voor de tewerkstelling van jongeren;
- ⇒ wat betreft de analyse en de interpretatie van de knelpuntberoepen, een beroep doen op de kennis van de beroepssectoren, hun opleidingsfondsen, andere publieke operatoren die betrokken zijn bij de 5 domeinen en de instellingen voor beroepsopleiding, naar aanleiding van gerichte sectorale acties;
- ⇒ met de hulp van de universitaire centra, het bevorderen van het onderzoek en de innovatie binnen de domeinen welke in dit Pact aan bod komen door een beroep te doen op de beschikbare kennis en studies, in het bijzonder op deze die de langetermijnuitdagingen aangaan.

VAN DE KEUZEN EN DOELSTELLINGEN

Zowel wat betreft de keuze van de acties, die dienen gevoerd, als voor de evaluatie van de doelstellingen moet men kunnen beschikken over aangepaste instrumenten die makkelijk beschikbaar zijn. Deze instrumenten dienen rekening te houden met de dynamiek en de complexiteit van de tewerkstellingsmateries te Brussel, zoals uiteengezet in hoofdstuk 2 van het Pact.

In het kader van de uitvoering van het Pact zullen deze instrumenten dan ook moeten worden uitgewerkt in overleg en samenwerking met alle sociale gesprekspartners.

Er wordt met name gedacht aan :

- de opstelling, op basis van de bestaande instrumenten, van indicatoren voor de evaluatie van het PDSG en van indicatoren met betrekking tot de duurzame stedelijke ontwikkeling van het Gewest en de metropool. De keuze van deze indicatoren zal ter bekrachtiging worden voorgelegd aan het Brussels Economisch en Sociaal Overlegcomité (BESOC) en ter advies aan het Gewestelijk Technisch Comité voor de Statistiek. De ontwikkeling van deze indicatoren wordt toevertrouwd aan het BISA, in overleg met het Brussels Observatorium voor de Werkgelegenheid, Leefmilieu Brussel, het BAO, de GOMB, ...
- Toegang van alle ondertekenaars tot de studies die in het kader hiervan verricht worden
- het op regelmatige basis opmaken van een inventaris van de noden die bestaan op het vlak van werkgelegenheid, opleiding en onderwijs

METHODOLOGIE VAN HET PACT

De methodologie van het Pact voor een Duurzame Stedelijke Groei omvat 2 delen :

- Het 1ste deel heeft betrekking op de algemene maatregelen vervat onder de punten 5 en 6
- Het 2de deel heeft betrekking op de specifieke maatregelen die voor ieder domein moeten worden uitgewerkt

METHODOLOGIE VOOR DE ALGEMENE MAATREGELEN

De ondertekening van het Pact bevestigt de bereidheid van de ondertekenaars van het pact om zich in te zetten voor de tenuitvoerlegging van de maatregelen van de punten 5 en 6 van het Pact. Deze sluiten aan bij de wil van de partners om enerzijds het overleg en de synergieën en de samenwerking tussen de actoren te bevorderen en om anderzijds alle partners te mobiliseren teneinde ervoor te zorgen dat de Brusselaars makkelijker toegang tot werk krijgen, met bijzondere aandacht voor de jongeren.

Gelet op de volkomen nieuwe sociale en milieukundige uitdagingen waarmee het Gewest wordt geconfronteerd, is er meer dan ooit nood aan overleg tussen de Regering en de sociale gesprekspartners en moet er worden gezocht naar oplossingen door sociaal overleg. Volgens de ondertekenaars is dit de beste waarborg voor een evenwichtige duurzame ontwikkeling van het Gewest.

De ondertekenaars dringen bijgevolg aan op het belang om het sociaal overleg in het Gewest te verzekeren.

De sociale gesprekspartners onderstrepen dat het actiekader van het PDSG overleg vereist met de 2 andere Gewesten, met name voor wat het hinterland van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aangaat. Het overleg, dat zij hebben uitgebouwd met de andere Gewesten op het vlak van werkgelegenheid, mobiliteit inzake opleidingen, enz. zal moeten worden versterkt.

De opvolging van de vorderingsstaat zal vervolgens plaatsvinden, onder het toezicht van een begeleidingscomité waarin alle betrokken Ministers (of hun vertegenwoordigers) en de sociale gesprekspartners zullen zetelen. Dit comité zal op regelmatige wijze samenkomen binnen het kader van het BESOC.

METHODOLOGIE VOOR DE SPECIFIEKE MAATREGELEN DIE VOOR IEDER DOMEIN MOETEN WORDEN UITGEWERKT

De partijen bevestigen hun bereidheid te werk te gaan volgens de methodologie die is vastgelegd in de beslissing van de BHR van 1 april 2010, tekens het nodig zou blijken deze werkwijze te hanteren om de beoogde synergie en doeltreffendheid te bereiken en deze, in voorkomend geval, op gepaste wijze en met de gewenste soepelheid aan te passen in functie van de bijzonderheden van het vakgebied in kwestie.

Voordat het Pact in elk van de vastgestelde vakgebieden ten uitvoer wordt gebracht, zal de Minister die coördinator is van het desbetreffende vakgebied, in coördinatie met de andere Minister(s) die eventueel drager(s) is/zijn, een nota ter goedkeuring aan de Regering voorleggen waarin de werkwijze, die eigen is aan het vakgebied en die het meest geschikt wordt geacht in het licht van de referentiemethode, uiteen wordt gezet (naar het voorbeeld van wat gebeurd is voor as 1 - Duurzaam bouwen - van de Alliantie Werkgelegenheid-Milieu die het voorwerp uitmaakte van de beslissing van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 10 december 2009). Deze nota zal ter advies worden voorgelegd aan de Economische en Sociale Raad.

In het kader van de uitvoering van het Pact zal elk van deze vakgebieden gedragen worden door de hieronder aangeduide Ministers en gecoördineerd door de Minister die als coördinator wordt aangesteld.

De Ministers van de Gewestregering die in dit geval betrokken zijn bij de vijf vastgestelde prioritaire vakgebieden zijn :

1. Leefmilieu

draggers: de Minister van Leefmilieu, de Minister van Economie en Tewerkstelling en de Minister-President. Coördinator : de Minister van Leefmilieu

2. Internationale Ontwikkeling

draggers : de Minister-President en de Minister van Economie en Tewerkstelling. Coördinator : de Minister-President

3. Handel & Horeca

draggers : de Minister-President en de Minister van Economie en Tewerkstelling. Coördinator : de Minister van Economie en Tewerkstelling.

4. Social-profit, Openbaar Ambt, Nabijheidsdiensten

draggers : de Minister-President, de Minister van Economie en Tewerkstelling en de Staatssecretaris belast met Openbaar Ambt. Coördinator : de Minister-President

5. Innoverende Sectoren

dragers : de Minister-President en de Minister van Economie en Tewerkstelling. Coördinator : de Minister van Economie en Tewerkstelling.

Overeenkomstig het fundamentele beginsel dat er op georganiseerde wijze een beroep zal worden gedaan op synergieën, zullen de overige Ministers van de Regering voor wat de bevoegdheden betreft die hen aanbelangen systematisch betrokken worden bij de tenuitvoerlegging van het Pact. Daarnaast zal de Brusselse Regering contact opnemen met de colleges van de COCOF en de VGC, zodat de betrokken Ministers (opleiding, toerisme...) systematisch hierbij betrokken kunnen worden.

Bovendien verbinden de ondertekenaars van het pact zich ertoe om per vakgebied (of voor elk van de assen van deze vakgebieden, voor de vakgebieden die opgebouwd zijn uit meerdere assen) meer specifieke maatregelen te bepalen om de Brusselaars makkelijker aan het werk te krijgen (uitwerkingsfase) en om deze vervolgens in de praktijk te brengen (uitvoeringsfase).

Tijdens de uitwerkingsfase en voor zover dit nodig zou blijken, kunnen op sectorale basis publiek-private werkgroepen in het leven worden geroepen. Deze zullen zich toespitsen op werkterreinen die binnen elk van de vakgebieden als prioritair worden beschouwd.

Elk van deze werkgroepen zal een verslag opmaken en voorstellen formuleren. De Minister-coördinator kan een facilitator aanstellen om, vertrekkend van deze verschillende verslagen, een synthesevoorstel te formuleren en een stappenplan op te stellen voor de uitvoeringsfase. Deze zullen ter advies worden voorgelegd aan de ESR.

Deze uitvoeringsfase zal vervolgens worden verwezenlijkt onder toezicht van een Opvolgingscomité waarin alle betrokken Ministers vertegenwoordigd zijn.

Bij dit opvolgingscomité kunnen tevens vertegenwoordigers van de sectorale sociale gesprekspartners van het desbetreffende vakgebied betrokken worden, zoals het geval is voor de eerste as van de alliantie Werkgelegenheid-Leefmilieu

Jaarlijks zal aan de Brusselse Hoofdstedelijke Regering een verslag worden voorgesteld waarin de vorderingen met betrekking tot deze uitvoeringsfase toegelicht worden. Vervolgens zal het verslag aan het Brussels Economisch en Sociaal Overlegcomité worden overgemaakt.

Bij de voorstelling van dat verslag, zal elke Minister, voor de bevoegdheden die hem aanbelangen, de Regering systematisch op de hoogte brengen van de verwachte effecten met betrekking tot de banenschepping voor de Brusselaars, alsook van de middelen die daartoe aangewend worden.

Om de transversaliteit te vrijwaren van alle beleidsinitiatieven die in het kader van het Pact voor een Duurzame Stedelijke Groei gelanceerd worden en om de naleving te waarborgen van de prioriteit en de filosofie die eraan ten grondslag liggen, zal er op de algemene opvolging van de binnen de verschillende prioritaire vakgebieden op gang gebrachte dynamiek gezamenlijk worden toegezien door het Kabinet van de Minister-President, dat van de Minister van Leefmilieu en dat van de Minister van Economie en Tewerkstelling, daarin bijgestaan door de persoon die hiervoor recent aangeworven werd bij de Administratie.

Brussel, 29 april 2011

Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Charles PICQUÉ,

Minister-President van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening,
Monumenten en Landschappen, Openbare Nethheid en Ontwikkelingssamenwerking

Evelyne HUYTEBROECK,

Minister belast met Leefmilieu, Energie en Waterbeleid, Stadsvernieuwing, Brandbestrijding en Dringende Medische
Hulp en Huisvesting

Benoît CEREXHE,

Minister belast met Tewerkstelling, Economie, Buitenlandse Handel en Wetenschappelijk Onderzoek

Voor de representatieve werkgeversorganisaties en de Middenstandorganisaties

Jean-Claude DAOUST,

Voorzitter UEB/BECI

Anton VAN ASSCHE,

UNIZO

Francine WERTH,

Politiek Secretaris UCM

Christian KUNSCH,
Ondervoorzitter van de BCSP0

Voor de representatieve werknemersorganisaties

Myriam GERARD,
Gewestsecretaris ACV

Philippe VAN MUYLDER,
Algemeen Secretaris ABVV

Philippe VANDENABEELE,
Gewestsecretaris ACLVVB

